

Eesti Tõlkebüroode Liidu üldised **soovitused** hanke koostajale

Dokumendi eesmärk

- Aidata hanke koostajal vajadused läbi mõelda.
- Pakkuda pidepunkte, mille arvessevõtmine toetab üheselt mõistetava ja konkreetsete nõuetega hankedokumentatsiooni valmimist.
- Võimaldada pakkujatel teha kaalutletud ja õiglase hinnaga pakkumused.
- Tagada hankija eesmärkide saavutamine.

Mida põhjalikuma eeltöö teete, seda kindlamalt jõuate oma nõudeid rahuldavale tulemusele. Teie jaoks parima tõlkepartneri leidmisel soovitame lähtuda järgmisest.

Teenuse sisu

Oma nõudmiste ja tingimuste kirjeldamisel soovitame lähtuda Eesti Tõlkebüroode Liidu veebilehel kirjeldatud mõistetest (<http://www.etbl.ee/moisted/>), nii on kergem pakkujatega ühist keelt leida. Hea on, kui oskate kirjeldada teie tekstide vastuvõtmise, töötlemise, vormindamise, tagasisaamise jne eritingimusi (kui on).

Eesti Tõlkebüroode Liit soovitab, et tõlketeenus sisaldaks alati vähemalt 3 järgmist etappi:

- tõlkimine
- toimetamine või korrektuur
- väljastusülevaatus.

Pakkuja peab kinnitama, et tõlketeenus neid etappe ka sisaldab ja et neid teevad erinevad inimesed.

Kutsealane ja tehniline pädevus

Vastavalt sellele, kui täpsed nõuded seate, peab pakkuja suutma tõendada, et tal on teie soovitud valdkonnas kogemus, mida peate piisavaks (näiteks valdkonnas teostatud tööd, meeskonna kvalifikatsioon). Sarnase valdkonna mõiste tuleb selgelt defineerida. See ei tohi olla kitsalt piiritletud hanke teemaga, sest siis tekib konkreetsele pakkujale suunatuse kahtlus.

Kindlasti peaks tõlkebüroo teie tekstide tõlkimiseks kasutama tõlkeabi tarkvara (tõlkealuseid ja terminibaase), mis võimaldab registreerida teie töödes kasutatud ja teiega kokkulepitud termineid ning tagada sama teemaga tõlgete sõnavara ja stiili ühtsuse läbi erinevate tekstide. Seetõttu soovitame nõuda teenuseosutajalt asjakohaste süsteemide olemasolu ja protsesside kirjeldamist pakkumuses.

Majanduslik- ja finantsseisund

Kui teil on võimalik hinnata oma tõlketellimuste rahalist mahtu mingi tulevase perioodi kohta, siis tasub küsida ka pakkujate majandusandmeid, näiteks tõlketeenuste netokäivet viimase kolme majandusaasta jooksul. Suuremahuliste projektide korral võib pidada mõistlikuks, et teie eeldavad tellimused ei ületa 50% pakkuja käibest.

Kindlasti soovitame nõuda kinnitust maksuvõlgnevuste puudumise kohta. Nii saate valida partneriks stabiilse ettevõtte, kes ei kao ootamatult. Soovitame pakkujalt nõuda erialase tegevuse vastutuskindlustuse olemasolu.

Proovitöö kvaliteet

Kindlasti tellige proovitöö. See võiks olla kuni 1 lk pikkune tekst teie põhiteemal.

Palun varuge veidi aega ja leidke ettevõttest/asutusest või väljastpoolt inimene, kes on võimeline teile saadetud proovitööde kvaliteedierinevusi hindama (kas on kasutatud valdkonnakohast terminoloogiat ja teie esitatud nõudmisi järgivat stiili, ei ole eksitud keelereeglite vastu jne).

Proovitööde hindamistulemused soovitame protestide ennetamiseks esitada koos üksikasjalike põhjendustega.

Kvaliteedi kajastumine hinnas

Tõlketööga seotud teenuste hulk ja kvaliteeditase on selgesti näha ka pakutavas hinnas. Liiga madal hind peaks alati kahtlusi äratama ka teenuse kvaliteedis. Kindlasti on mõistlik veenduda, mis konkreetse büroo pakutavas hinnas juba sisaldub ja kas sellele lisandub veel mingeid juurdehindlusi, näiteks erialatekstide keerukuse või reklaamtekstide nõudlikkuse tõttu.

Leping

Vahel on mõistlik teha leping kahe või enama partneriga. Näiteks mitmeks aastaks sõlmitav tõlke-teenuse raamleping või kui hankega leitakse endale mitu sobivat partnerit. Sel juhul on soovitatav koostada valdkonniti või keelekombinatsiooniti pingerida ning esitada tellimusi järjekorras esimesele, selle hõivatuse korral järgmisele jne. See maandab hankija riske ja võimaldab vajaduse korral valida konkreetseks ülesandeks sobivaima teenusepakkuja. Sellise töökorralduse kavatsus tuleb ka hankedokumentides selgelt fikseerida.

Hanked suulise ja kirjaliku tõlke teenuse osutajate leidmiseks

Soovitame kirjalikule tõlkele ja suulisele tõlkele korraldada eraldi hanked. Asjatundlikku abi kirjaliku tõlke teenuse sisu ja töökorralduse kohta saate Eesti Tõlkebüroode Liidult (www.etbl.ee). Suulise tõlke kohta oskab nõu anda Eesti Tõlkide ja Tõlkijate Liit (www.ettl.ee).

Loodame, et need pidepunktid on teile hea partneri leidmisel toeks.

Eesti Tõlkebüroode Liidu soovituslikud kriteeriumid tõlkehangete pakkumuste hindamiseks

PAKKUMUSE HINDAMISE KRITERIUMID

Majanduslikult soodsaim pakkumus¹, st et ei otsustata üksnes hinna põhjal, vaid hinnatakse kvaliteedi ja hinna suhet.

Hindamismetoodika kirjeldus

1.1. Kõikide vastavaks tunnistatud pakkumuste võrdlemisel ja hindamisel kasutatakse majanduslikult soodsaima pakkumuse väljaselgitamiseks väärtuspunktide süsteemi järgmiselt.

Hindamiskriteeriumi osakaal väärtuspunktides

tõlketöö maksumus	30 ²
proovitöö ³ kvaliteet	60
kvaliteediprotseduurid	10

1.2. Madalaima maksumusega pakkumus saab 30 punkti. Teistele pakkumustele antakse proportsionaalselt vähem punkte.

1.3. Proovitööde kvaliteet (korrektnen valdkonnakohane sõnavara ja ladus stiil, keelereeglite järgimine) – 60 väärtuspunkti. Kvaliteeti hindab hankija.

1.3.1. Maksimaalsed kvaliteedi väärtuspunktid (60) saab kvaliteetseima proovitöö pakkumus. Teised saavad 60st võimalikust punktist sama suhtarvu võrra vähem punkte, mille võrra nende pakkumusele antud hinnete summa oli kvaliteetseimate proovitöödega pakkumusest nõrgem. Väärtuspunktid arvutatakse valemi järgi: “punktimäär” = “hinnatava pakkumuse hinnete summa” / “kvaliteetseima proovitööga pakkumuse hinnete summa” × 60.

1.4. Kvaliteedisertifikaat (Euroopa tõlkestandard EVS-EN ISO17100:2015 (kuni 2016 veel ka EN 15038:2006) või ISO standard ISO 9001:2008) annab maksimumpunktid, st 10 väärtuspunkti. ETBL-i kvaliteedistandardi või muude asutusesiseste kvaliteediprotseduuride rakendamise ja järgimise kirjeldust hinnatakse skaalal 1–10 väärtuspunkti vastavalt hankija hinnangule kvaliteediprotseduuride kohasusest.

1.5. Kui kõrgema arvu väärtuspunkte koguvad mitu pakkumust, siis tunnistatakse parimaks odavama hinnapakkumise teinud pakkuja.

1 Mitte madalaim hind!

2 Sõltuvalt tõlketöö iseloomust ja nõudlikkusest võib osakaalusid muuta, nt proovitöö kvaliteet 50 / kvaliteediprotseduurid 10 / hind 40 vms. KINDLASTI EI TOHIKS KVALITEEDINÄITAJATE (proovitöö, kvaliteediprotseduurid jms) OSAKAAL KOGUPUNKTIDEST OLLA VÄHEM KUI 60/100st. Kvaliteediprotseduuride olemasolu, järgimine ja nende regulaarne auditeerimine annab hankijale kindluse, et kvaliteet säilib ka tõlkijate asendamisel, seega on see äärmiselt oluline pikemate tõlkeprojektide või koostöö korral. Ühekordsete tellimuste korral võib olla piisav ka nt järgmine suhe: proovitöö kvaliteet 60 / hind 40.

3 Kui hankijal ei ole võimalik proovitööd ise pädevalt hinnata, siis võib proovitöö nõude asendada muu kvaliteeti näitava nõudega, nt seni teostatud sarnaste tööde loetelu koos tellija andmetega, et oleks võimalik kontrollida tellija rahulolu.

Hindamiskriteerium	Osakaal väärtuspunktides
Tõlketöö maksumus	30
Proovitöö kvaliteet (proovitöö hindamise võimaluse puudumise korral: valdkonnas teostatud tööd või meeskonna kvalifikatsioon, mis muul juhul võiks olla kvalifitseerimistingimustes)	60
Kvaliteedisertifikaat / kvaliteediprotseduuride kirjeldus	10
KOKKU	100

Abiks proovitöö hindamisel:

VIGA	Sisu edasiandmine	Keel	Terminoloogia
Ebaoluline			
Kerge			
Raske			

Eesti Tõlkebüroode Liidu soovituslikud kriteeriumid tõlkehangete pakkumuste kvalifitseerimiseks

Hankemenetlusest kõrvaldamise alused

Vastavalt riigihangete seadusele.

Tõlketeenuse osutaja majanduslik- ja finantsseisund

Pakkuja 3 (kolme) viimase majandusaasta netokäive tõlketeenuste osutamisest kokku peab olema vähemalt 300 000 eurot. Pakkuja peab esitama andmed netokäibe kohta viimase kolme majandusaasta jooksul⁴. Näidislista 2.

Tõlketeenuse osutaja tehniline ja kutsealane pädevus

Pakkujal⁵ peab olema vähemalt 3-aastane⁶ kogemus sarnaste⁷ tekstide tõlkimisel – tuleb näidata vähemalt 3⁸ edukat, tellija rahulolu pälvinud tõlkeprojekti. Esitada nimetus, lühike sisukirjeldus, tõlkimise aasta, lehekülgede arv. Näidislista 3.

Peale selle võib hankijal olla muid erinõudeid seoses projekti täitmiseks vajalike programmide olemasolu või muu sarnasega.

4 Näitab teenuse osutaja stabiilset majandustegevust.

5 Kindlasti tuleks silmas pidada just pakkuja (mitte pakkuja üksikute tõlkijate) kogemust ja kvalifikatsiooni, sest kvaliteetse tõlke tagab mitme spetsialisti koostöö (tõlkija, toimetaja, konsultant jt), nende asendatavus ja kvaliteediprotseduuride olemasolu.

6 Võib asendada muu perioodiga, tõlgitud lehekülgede arvu nõudega vms.

7 Täpsustada vastavalt hanke iseloomule, nt tõlkeid meditsiini, tehnika vms valdkonnas.

8 Siin võib olla ka lehekülgede arv või valdkonna klientide arv vms, mis annab hankijale kindluse, et teenuseosutajal on piisav kogemus.

Näidisliisa 1a. MAKSUMUSE VORM PROJEKTI KOHTA

Pakkumuse maksumus

Hankija nimi:

Hanke nimetus:

Pakkuja nimi, registrikood:

Lehekülg koosneb tõlketeksti 1800 tähekohast koos tühikutega.

Nr	Nimetus	Lehekülgede arv	Maksumus, EUR
1	Tõlge inglise keelest eesti keelde		
2	Käibemaks 20%		
3	Kogumaksumus koos käibemaksuga 20%		

/Allkirjastatud digitaalselt/

(Pakkuja esindaja nimi, ametikoht)

Näidisliisa 1b. MAKSUMUSE VORM LEHEKÜLJE KOHTA

Pakkumuse maksumus

Hankija nimi:

Hanke nimetus:

Pakkuja nimi, registrikood:

Lehekülg koosneb tõlketeksti 1800 tähekohast koos tühikutega.

Nr	Nimetus	Lehekülje maksumus käibemaksuta	Käibemaks	Lehekülje maksumus kokku
1	Tõlge eesti keelest vene keelde			
2	Tõlge vene keelest eesti keelde			
3	Tõlge eesti keelest inglise keelde			
4	Tõlge inglise keelest eesti keelde			

/Allkirjastatud digitaalselt/

(Pakkuja esindaja nimi, ametikoht)

Näidislisa 2. KINNITUS PAKKUJA NETOKÄIBE KOHTA

Hankija nimi:

Hanke nimetus:

Pakkuja nimi, registrikood:

Kinnitame, et meie netokäive aastatel 2013–2015 oli:

Aasta	Netokäive, EUR	Märkused
2013		
2014		
2015		

Tõlketeenus moodustas xx% netokäibest

/Allkirjastatud digitaalselt/

(Pakkuja esindaja nimi, ametikoht)

Näidislisa 3. TEOSTATUD TÖÖDE LOETELU

Hankija nimi:

Hanke nimetus:

Pakkuja nimi, registrikood:

Kinnitame käesolevaga, et oleme aastatel 2013–2015 tõlkinud [sarnaseid]⁹ tekste järgmiselt.¹⁰

Töö nimetus ¹¹	Lühikirjeldus	Lehekülgede arv	Aasta

/Allkirjastatud digitaalselt/

(Pakkuja esindaja nimi, ametikoht)

9 Täpsustada valdkond vms.

10 Hankija võib täpsustada miinimumnõuded tööde või lehekülgede arvu kohta.

11 Hankija võib kvalifitseerunud pakkujalt nõuda täpsemaid andmeid.